

Resultaten verantwoordings- onderzoek 2013 bij Buitenlandse Handel en Ontwikkelings- samenwerking (XVII)

21 mei 2014

Dit document bevat alle resultaten van ons Verantwoordingsonderzoek 2013 bij Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) zoals gepubliceerd op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek. De tekst op de website en in dit document is vastgesteld op 12 mei 2014. Dit document is op 21 mei 2014 aangeboden aan de Tweede Kamer.

Inhoud

1 Aansturing kan eenduidiger	1
1.1 Stroomlijnen aansturing mogelijk	1
2 Kengetallen en ontwikkelingen BHOS	4
2.1 BHOS in cijfers	4
2.2 Ontwikkelingen	4
3 Beleidsinformatie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking	7
3.1 Op weg naar meer transparantie	7
4 Bedrijfsvoering Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking	10
4.1 Oordeel bedrijfsvoering: geen onvolkomenheden	10
4.2 Oordeel informatie over de bedrijfsvoering: deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan verslaggevingsvoorschriften	11
4.3 Onvolkomenheden in relatie tot beheerdomeinen BHOS	11
5 Financiële informatie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking	13
5.1 Hulp gelden voor Haïti: rechtmatig overgemaakt, maar geen zekerheid over de rechtmatigheid van de besteding	13
5.2 Informatievoorziening over malversaties op orde	14
5.3 Oordeel rechtmatigheid financiële informatie: 1 fout	15
5.3.1 Fout in totaal verplichtingen	16
5.3.2 Aandachtspunt: Wet normering topinkomens	16
5.4 Oordeel deugdelijke weergave financiële informatie: geen fouten en onzekerheden	16
5.5 Rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau: 1 fout	16
5.5.1 Fout in verplichtingen voor Grote veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur 127,2 miljoen euro	17
5.6 Onvolkomenheden in relatie tot artikelen BHOS	17
6 Alle financiële gegevens	19
6.1 Alle begrotingsartikelen	19
6.2 Saldibalans	31
6.3 Afgerekende voorschotten	36

1 Aansturing kan eenduidiger

1

Enige jaren geleden gaven we aan dat het beleid voor ontwikkelingssamenwerking te weinig focus kende. Er waren erg veel doelen en thema's en het OS-budget werd ingezet in veel landen. De afgelopen jaren is deze versnippering teruggebracht en kent het beleid meer focus. Op onderdelen zien we mogelijkheden om de aansturing van de uitvoering meer eenduidig vorm te geven.

1.1 Stroomlijnen aansturing mogelijk

Van het Ministerie van Economische Zaken zijn de beleidsterreinen buitenlandse handel en wapenexport over gekomen. Twee nieuwe instrumenten zijn ontwikkeld, het Dutch Good Growth Fund (DGGF) en het Budget Internationale Veiligheid (BIV). We zien mogelijkheden om de beleidsorganisatie en het instrumentarium beter te stroomlijnen.

Eenduidige aansturing en toezicht op uitvoerende organisaties

De uitvoering van bepaalde subsidieregelingen is belegd bij enkele organisatie buiten het Ministerie van Buitenlandse Zaken, bijvoorbeeld bij:

- de Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden (FMO), een Naamloze vennootschap die opereert als ontwikkelingsbank;
- de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs (Nuffic), een stichting die is opgericht door Nederlandse universiteiten;
- PriceWaterhouseCoopers (PwC), een accountants- en adviesbureau; en
- de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), een batenlastendienst van het Ministerie van Economische Zaken.

Deze organisaties verlenen in opdracht van de minister subsidies aan externe partijen, bijvoorbeeld aan bedrijven of aan organisaties die actief zijn in ontwikkelingslanden. Het toezicht op de uitvoering en de aansturing van deze organisaties is steeds anders geregeld. De diversiteit aan afspraken omtrent het toezicht en de aansturing van uitvoeringsorganisaties kan eenvoudiger en eenduidiger. Door kaders

meer te uniformeren worden ze meer toegankelijk, makkelijker op te stellen en eenvoudiger over te dragen wanneer personeel van functie wisselt.

2

Eenduidige aansturing economische attachés

De economische attachés worden momenteel aangestuurd door zowel de minister van Economische Zaken als de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Onder leiding van één minister, te weten de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, in overeenstemming met de minister van Economische Zaken, kan mogelijk sprake zijn van een meer eenduidige aansturing van de economische attachés.

Aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer

We bevelen de minister aan om de aansturing van organisaties die subsidieregelingen uitvoeren te uniformeren.

We bevelen aan om na te gaan of een eenduidige aansturing van de economische attachés door de minister voor BHOS, maar in overeenstemming met de minister van Economische Zaken, bijdraagt aan de integratie van het beleid voor buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking.

Reactie van de minister

Open data

Naar aanleiding onze constatering dat zij voorop loopt met het beschikbaar stellen van [open data](#) zegt de minister: 'Ik zal mij hiervoor blijven inzetten, niet alleen door de verdere verrijking van de open data over ontwikkelingssamenwerking, maar ook door het optimaliseren en onderhouden van een webpagina waarop inzicht wordt gegeven in de begroting en het verloop van de uitgaven van BH&OS.'

Aansturing en toezicht uitvoerende organisaties

Over onze aanbeveling om de aansturing van uitvoerende organisaties te uniformeren zegt de minister in haar reactie: 'Ik streef ernaar de uitvoering van financiële programma's optimaal te organiseren. Inzet is daarbij de aansturing van uitvoeringsorganisaties eenduidig te beleggen, het opdrachtgeverschap te professionaliseren en processen te stroomlijnen. Deze maatregelen passen binnen de ambitie om de beleids- en beheerslast bij het ministerie te verminderen. Dit is een expliciete doelstelling in het kader van de modernisering van de diplomatie en omvat maatregelen om de beleidsvorming verder te verbeteren, het toezicht meer in te richten op basis van risicoanalyse, het aantal

activiteiten te beperken en het gebruik van open data te stimuleren bij het afleggen van verantwoording door subsidieontvangers.'

3

Economische attachés

Over onze aanbeveling over de aansturing van economische attachés geeft de minister aan dat dit onderwerp haar aandacht heeft. Ze merkt daarbij op dat deze aanbeveling ook is opgenomen in het tussenrapport van de Adviescommissie Modernisering Diplomatie van 29 mei 2013.

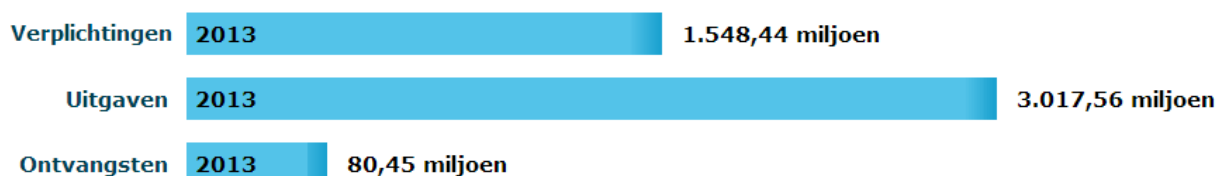
[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl)

2 Kengetallen en ontwikkelingen BHOS

4

2.1 BHOS in cijfers

* Bedragen in miljoen euro.

2.2 Ontwikkelingen

Nieuw begrotingshoofdstuk voor bestaand beleid

In 2013 is een aparte begrotingsstaat voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) gecreëerd door de begroting van Buitenlandse Zaken (BZ) te splitsen in een deel BZ (8,8 miljard euro) en een deel BHOS (3 miljard euro). Ook is er geld van de begroting van Economische Zaken (EZ) overgeheveld naar begroting van BHOS (89 miljoen euro). De vier speerpunten - voedselzekerheid, water, seksuele reproductieve gezondheid en rechten en veiligheid en rechtsorde - zijn verdeeld over drie artikelen. De thema's veiligheid en mensenrechten komen terug in zowel de begroting van BHOS als de begroting van BZ.

Buitenlandse handel staat voorop

De minister heeft haar beleid uitgewerkt in de nota [Wat de wereld verdient, een nieuwe agenda voor hulp, handel en investeringen](#). In deze nota is veel aandacht voor de handelscomponent van het beleid. In oktober 2013 heeft de minister de jaarlijkse voortgangsrapportage over [de vier speerpunten naar de Kamer gestuurd](#).

Twee nieuwe fondsen

Met ingang van 2014 zijn twee nieuwe fondsen opgericht, het Dutch Good Growth Fund (DGGF) en het Budget Internationale Veiligheid (BIV). Deze fondsen zijn als onderdeel van een beleidsartikel opgenomen in de

begroting. Het DGGF start per 1 juli 2014 en ondersteunt bedrijven die actief willen worden in opkomende- en ontwikkelingslanden. Het DGGF wordt in vier jaar opgebouwd tot een bedrag van 700 miljoen euro. Met het BIV werkt het kabinet de 3D benadering – Defence, Diplomacy and Development - verder uit. Het budget voor het BIV is met ingang van 2014 overgeheveld van de Defensiebegroting en bedraagt 250 miljoen euro. De minister heeft aangegeven dat zij deze constructie in 2014 [uitwerkt](#).

5

Voorloper met open data

De minister loopt voorop in het beschikbaar stellen van open data. Via haar [website](#) publiceert zij relevante data over ontwikkelingssamenwerking. Deze website is in 2013 gebruikersvriendelijker gemaakt. Met de databestanden van de minister en door derden ontwikkelde apps en websites worden de geldstromen over ontwikkelingssamenwerking inzichtelijk gemaakt. Meer informatie over [open data](#) is te vinden in ons [Tendrapport Open data](#) dat in maart 2014 is verschenen.

Wijzigingen in de begrotingsindeling

De begrotingsindeling is in 2013 gewijzigd mede als gevolg van de nieuwe begrotingspresentatie 'Verantwoord begroten' en het aantreden van het kabinet Rutte-Asscher. Bovendien zijn enkele beleidsterreinen en taken tussen ministeries verschoven. In de [conversietabel](#) ziet u waaruit de wijzigingen van 2013 ten opzichte 2012 zijn op te maken.

Begroting en Jaarverslag 2013 Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Begroting en jaarverslag BHOS 2013		Toelichting
Art. no	Omschrijving artikel	
	Beleidsartikelen	
1	Een sterke internationale concurrentiepositie	Dit artikel komt van de begroting van Economische Zaken
2	Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten	Dit artikel komt van de begroting van Buitenlandse Zaken
3	Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur	Dit artikel komt van de begroting van Buitenlandse Zaken
4	Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede	Dit artikel komt van de begroting van Buitenlandse Zaken. Een klein deel blijft achter.
5	Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling	Dit artikel komt van de begroting van Buitenlandse Zaken
6	Beter beschermd en verbeterd milieu	Dit artikel komt van de begroting van Buitenlandse Zaken
7	Regulering van personenverkeer	Dit artikel komt van de begroting van Buitenlandse Zaken
8	Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland	Dit artikel komt van de begroting van Buitenlandse Zaken

3 **Beleidsinformatie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking**

7

3.1 **Op weg naar meer transparantie**

Het Integrated Financial Accountability Framework (IFAF) is een nieuw en eenvoudig format voor financiële verantwoordingen. Een werkgroep van de internationale rekenkamers (INTOSAI) heeft IFAF uitgewerkt tot een format dat donoren en hulporganisaties kunnen toepassen bij internationale hulpacties na grote rampen. Wanneer zij het format gaan toepassen worden de geldstromen tussen donor en ontvanger inzichtelijker. Een kritische succesfactor is dat het IFAF-model breed wordt opgepakt.

Een eenvoudig en uniform format voor de financiële rapportages

Uit onderzoeken van onder meer de Algemene Rekenkamer bleek dat na rampen zoals de tsunami in 2004 en de aardbeving in Haïti in 2010 complexe geldstromen ontstaan. Hoe het geld van een donor de uiteindelijke ontvanger bereikte was niet inzichtelijk. Een internationale werkgroep van rekenkamers (INTOSAI) heeft een eenvoudig en uniform format uitgewerkt voor de financiële rapportages: het Integrated Financial Accountability Framework (IFAF). Dit format kunnen donoren en hulporganisaties toepassen bij internationale humanitaire hulpacties na grote rampen.

Toepassing van het format gaat leiden tot beter inzicht en minder kosten

Het resultaat van IFAF is dat alle betrokken partijen in de hele financiële keten eenduidig gaan rapporteren: van donor via intermediaire organisaties naar uitvoerende hulporganisaties. Hierdoor worden de geldstromen van de complexe internationale humanitaire sector inzichtelijker en overzichtelijker. Zo worden diverse financieringsbronnen die samenkomen in een hulpprogramma, zichtbaar.

Wanneer alle betrokkenen in de keten van hulpverlening één format hanteren, vereenvoudigt en versnelt dit tevens de verantwoording voor controleurs. Dat zorgt voor minder administratieve lasten en kosten.

Wanneer alle betrokkenen een dergelijk format gebruiken is het voor een ministerie ook eenvoudiger om zicht te houden op de rechtmatigheid van de uiteindelijke besteding van noodhulp. Hierdoor kan een ministerie frauderisico's beter beheersen en krijgt het meer mogelijkheden om desgewenst bij te sturen. Zie ook onze toelichting over de [hulp aan Haïti](#).

8

Brede participatie nodig

Een kritische succesfactor is dat IFAF breed wordt opgepakt. Alle betrokken organisaties, van donoren tot uitvoerende hulporganisaties, moeten van tevoren overeenstemming hebben over hun verantwoordingsbehoeften. In de IFAF-werkgroep zijn om die reden donorlanden, internationale organisaties waaronder de EU en de VN, en private donoren betrokken.

Vervolgstappen

Het IFAF sluit aan op de initiatieven om de ontwikkelingsactiviteiten en de geldbedragen openbaar en meer inzichtelijk te maken.

Het [International Aid Transparency Initiative \(IATI\)](#) heeft voor de betreffende informatieve een standaard ontwikkeld. Het Open Aid Register helpt deelnemers om hun data via de IATI-standaard te publiceren.

Een werkgroep van de internationale gemeenschap van Rekenkamers (INTOSAI) heeft samen met het steering committee van IATI een voorstel gelanceerd om IFAF te integreren in de standaard van IATI. Doel is dat beide systemen op elkaar zijn afgestemd en elkaar versterken, zodat eenduidig zichtbaar wordt wat de resultaten van beleid en beschikbaar gesteld geld zijn. De INTOSAI-werkgroep ontwikkelt plannen om het gebruik van IFAF te stimuleren.

Reactie van de minister

De minister zegt in haar reactie het volgende: 'Met de Algemene Rekenkamer ben ik van mening dat het nieuwe, eind vorig jaar vastgestelde, Integrated Financial Accountability Framework (IFAF) een geschikt format biedt voor een meer inzichtelijke rapportage over geldstromen bij internationale hulpacties na grote rampen. Nederland heeft de totstandkoming van het IFAF gedurende de afgelopen periode dan ook actief gesteund in diverse internationale fora, onder andere de Good Humanitarian Donorship donorgroep, de International Aid Transparency Initiative (IATI) en de donordialoog over de IASC Transformative Agenda. Naar mijn mening is het voor een succesvolle implementatie essentieel dat IFAF zelf door humanitaire actoren, zoals de VN, wordt opgepakt en niet alleen van buitenaf wordt opgelegd door donoren. Nederland zal zich in de dialoog met deze actoren daarvoor (blijven) inzetten.'

Een voorstel van INTOSAI om IFAF te integreren in de standaard van IATI is in maart van dit jaar in de steering committee van IATI besproken. Ik beoog te komen tot de implementatie van de bredere IATI-standaarden ten behoeve van inhoudelijk OS- voortgangsrapportages en ben er voorstander van dat de IFAF standaarden van noodhulp in IATI worden opgenomen, met name voor de financiële verantwoording. Het bredere gevoel onder de leden van de IATI steering committee is dat de incorporatie van de IFAF-standaard, onder andere met het oog op de wijze waarop monitoring kan plaatsvinden, nader uitgewerkt moet worden, evenals de verantwoordelijkheden van IATI en INTOSAI. Gesprekken hierover tussen IATI en INTOSAI zullen naar verwachting in de nabije toekomst plaatsvinden.'

9

[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl)

4 Bedrijfsvoering Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

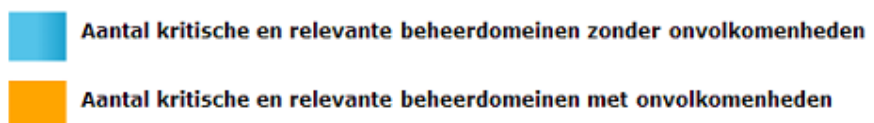
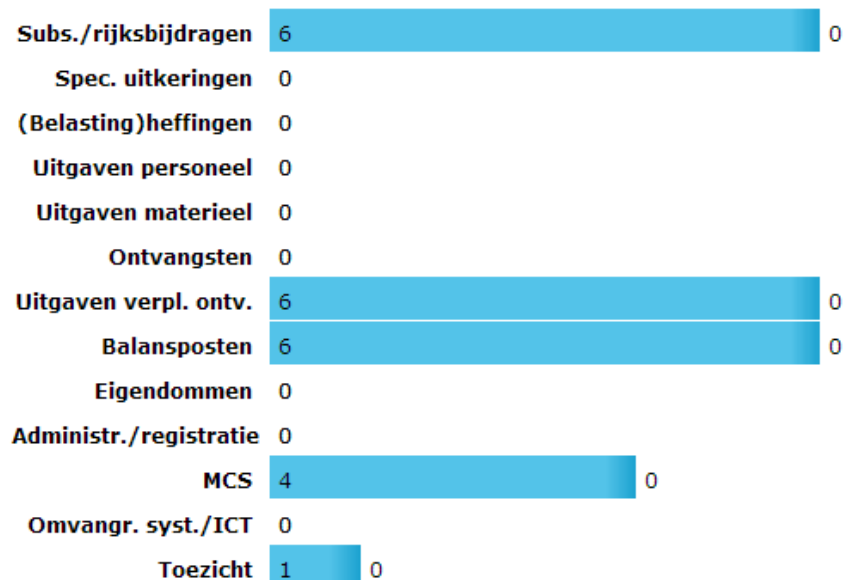
10

4.1 Oordeel bedrijfsvoering: geen onvolkomenheden

Wij zijn van [oordeel](#) dat de onderzochte onderdelen van de bedrijfsvoering van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voldoen aan de in de [CW 2001](#) gestelde eisen.

Wij hebben in 2013 in geen van de 23 kritische en relevante beherdomeinen onvolkomenheden geconstateerd, zie onderstaand figuur.

Voor meer informatie zie [onvolkomenheden in relatie tot beherdomeinen](#).

4.2 Oordeel informatie over de bedrijfsvoering: deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan verslaggevingsvoorschriften

11

Wij zijn van [oordeel](#) dat de informatie over de bedrijfsvoering in het Jaarverslag 2013 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking op deugdelijke wijze tot stand is gekomen en voldoet aan de [verslaggevingsvoorschriften](#).

4.3 Onvolkomenheden in relatie tot beheerdomeinen BHOS

Wij onderscheiden [relevante en kritische beheerdomeinen](#) in de bedrijfsvoering van ministeries. Bij Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking zijn dat er 23. In 0 daarvan hebben wij in 2013 onvolkomenheden geconstateerd. Op het [overzicht bedrijfsvoering](#) is te zien wat de relevante en kritische beheerdomeinen zijn.

Overzicht bedrijfsvoering 2013 Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII)

Elementen bedrijfsvoering

	Opzet en beheer overdrachtsuitgaven en -ontvangsten		Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten		Financiële administratie (registratie)	Materieelbeheer		Interne organisatie	Toezicht	Totalen
	Opzet en beheer overdrachtsuitgaven en -ontvangsten	Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten	Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten	Opzet en beheer transactie uitgaven en -ontvangsten		Administratie/registratie	Managementcontrolesystemen/IT			
Directoraten-generaal/clusters										
DG Internationale Samenwerking (DGIS) (7)										
Directie Duurzame Economische Ontwikkeling (DDE)								1	3	
Bureau Internationale Samenwerking (BIS)								-	-	
Directie Milieu, Water, Klimaat en Energie (DME)								1	3	
Directie Sociale Ontwikkeling (DSO)								1	3	
Directie Stabiliteit en Humanitaire Hulp (DSH)								1	3	
Directie Multilaterale Organisaties en Mensenrechten (DMM)								-	3	
Directie Sub-Sahara Afrika (DAF)								-	-	
DG Buitenlandse Economische Betrekkingen (DGBEB) (3)										
Directie Internationaal Ondernemen (DIO)								4	-	
Directie Internationale Marktkoördinatie en Handelspolitiek (DIMH)								-	-	
Programmadirectie Economische Diplomatie en Transitie (EDT)								-	-	
Totaal aantal relevante cellen	1	-	1	5	-	-	4	8	15	Totaal relevant
Totaal aantal kritische cellen	5	-	-	-	-	-	-	-	-	Totaal kritisch

5 Financiële informatie

Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

13

5.1 Hulpgelden voor Haïti: rechtmatig overgemaakt, maar geen zekerheid over de rechtmatigheid van de besteding

Bij elk begrotingshoofdstuk geven we een toelichting op de reikwijdte van ons rechtmatigheidsoordeel aan de hand van een voorbeeld. Voor het begrotingshoofdstuk Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking gaan we in op de hulp aan Haïti. Wij beoordelen in het verantwoordingsonderzoek alleen of de overboeking van de gelden naar de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) rechtmatig is verlopen. Via een afzonderlijk onderzoek beoordelen wij ook de informatiewaarde van de rapportage die de SHO opstelt over de besteding van de gelden. Het ministerie verzamelt geen informatie over de rechtmatigheid van de uiteindelijke besteding van geld in Haïti.

Rechtmatig wil zeggen rechtmatig overgemaakt

Na de aardbeving in Haïti in januari 2010 is in Nederland 71 miljoen euro ingezameld door de Samenwerkende Hulporganisaties. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft hier 41,7 miljoen euro aan toegevoegd. De Samenwerkende Hulporganisaties hebben dit geld verdeeld onder haar 15 (gast)deelnemers om te besteden aan projecten in Haïti voor noodhulp en wederopbouw in de periode 2010-2014.

In het verantwoordingsonderzoek beoordelen wij of de jaarlijkse overboeking van het departement naar de Samenwerkende Hulporganisaties rechtmatig is. Dat wil zeggen: volgens de regels zoals die zijn afgesproken in de subsidiebeschikking.

Afzonderlijk onderzoek naar de rapportage van de Samenwerkende Hulporganisaties

In een afzonderlijk onderzoek beoordelen wij de [rapportage](#), die de Samenwerkende Hulporganisaties elk jaar opstelt. Deze rapportage is gebaseerd op de afzonderlijke rapportages van de 15 deelnemers over

hun werkzaamheden in Haïti. Hierbij kijken we alleen naar de informatiewaarde van die rapportage aan de hand van de vraag: geeft de rapportage goed inzicht in hoeveel en waaraan de gastdeelnemers de hulp gelden hebben besteed?

14

Controle op de rechtmatigheid van de besteding kan beter

Het ministerie is zelf verantwoordelijk voor het inrichten van een informatiearrangement dat voldoende zekerheid biedt over de rechtmatige en effectieve besteding van de bijdrage aan de Samenwerkende Hulporganisaties. Het departement geeft hier invulling aan door de jaarlijkse SHO-rapportage te beoordelen alsook de accountantsrapporten en jaarrekeningen van de deelnemers. De accountantsrapporten hebben betrekking op de gehele jaarrekening van de deelnemers en niet specifiek op de bijdrage aan Haïti. Hierdoor borgt het huidige informatiearrangement niet dat de bijdrage van het ministerie ook uiteindelijk rechtmatig wordt besteed. In ons rapport over de hulp gelden aan Haïti [link naar ons rapport] bevelen wij de minister aan om meer zekerheid te verkrijgen over de rechtmatigheid van de uiteindelijke besteding door een accountantsverklaring te vragen bij het financiële format dat elke deelnemer aanlevert over de hulp aan Haïti. De minister liet in haar reactie weten zorg te zullen dragen voor voldoende zekerheid op het moment waarop zij de subsidie zou vaststellen. Dat zal primair via de jaarlijkse accountantsverklaringen gebeuren, maar daar waar noodzakelijk zal het ministerie om een eindaudit over de gehele periode vragen.

Reactie van de minister

De minister geeft in haar reactie het volgende aan: 'In mijn reactie op het rapport 'Verantwoording hulp gelden 2012 voor Haïti' heb ik destijds onder andere aangegeven erop toe te zullen toezien dat het voorgeschreven format in de verantwoording wordt gebruikt, zoals door de Algemene Rekenkamer aanbevolen. Goedkeuring van rapportages die niet aan het format voldoen, zal worden aangehouden totdat deze zijn aangepast. In die gevallen waar het gebruik van het format niet mogelijk is, zullen alternatieven worden bezien die een vergelijkbaar zekerheidsniveau bieden.'

Volledige reactie van de minister

[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://www.rekenkamer.nl)

5.2 Informatievoorziening over malversaties op orde

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken verzamelt informatie over vermoedens van fraude bij organisaties die geld ontvangen. De minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking informeert de Tweede Kamer over alle bij het ministerie bekende malversaties. Een malversatie betreft het opzettelijk verstrekken van onjuiste informatie, fraude, corruptie of het betalen van smeergelden. Het ministerie heeft intern een centraal meldpunt om alle [vermoedens van malversaties](#) te registreren. Dit meldpunt houdt ook de vervolgacties en de eventuele opgelegde sancties bij.

15

De minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking deelt de informatie met de Tweede Kamer. De procedure hiervoor is in 2013 gewijzigd. De minister zal de Tweede Kamer met ingang van 2014 twee keer per jaar informeren over alle bij het departement bekende vermoedens van malversaties.

5.3 Oordeel rechtmatigheid financiële informatie: 1 fout

Wij zijn van [oordeel](#) dat de in de financiële overzichten opgenomen verplichtingen, uitgaven, ontvangsten en balansposten in het Jaarverslag 2013 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking [rechtmatig](#) zijn, met uitzondering van 1 fout in de verplichtingen met een bedrag van 127,2 miljoen euro. Wij geven ons oordeel onder [voorbehoud](#) van goedkeuring van de slotwetmutaties door de Staten-Generaal.

Voorbehoud bij het oordeel over de financiële informatie

Het bedrag aan verplichtingen omvat in totaal 175,6 miljoen euro aan overschrijdingen op de begrotingsartikelen 1, 2 en 3. Het bedrag aan uitgaven omvat in totaal 95,5 miljoen euro aan overschrijdingen op de begrotingsartikelen 3, 4 en 5. Gaan de Staten-Generaal niet akkoord met de daarmee samenhangende slotwetmutaties, dan moeten wij onze oordelen over de financiële informatie mogelijk herzien.

5.3.1 Fout in totaal verplichtingen

16

Wij hebben 127,2 miljoen euro aan fouten geconstateerd in artikel 3 Grote veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur. Het betreft in 2013 gesloten overeenkomsten die niet in dat jaar waren geraamd. De minister had deze verplichtingen nog kunnen melden in de 2e suppletoire begroting, maar dat is niet gebeurd. Dat is gebeurd in de slotwet, maar die is daar niet voor bedoeld. De overschrijdingen zijn niet (conform de Rijksbegrotingsvoorschriften 2014) per brief gemeld aan de Staten-Generaal. Van de overeenkomsten zijn de kasramingen wel reeds verwerkt in de begroting 2014. Het betreft een incident.

Reactie van de minister

De minister geeft in haar reactie aan dat de overschrijding op het artikel 3 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur inderdaad eerder door het ministerie had kunnen worden gemeld. Zij is dan ook van mening dat sprake is van een administratieve fout, die verder geen invloed heeft op het beleid.

[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://www.rekenkamer.nl)

5.3.2 Aandachtspunt: Wet normering topinkomens

Omdat de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector onduidelijkheden bevat, kunnen ministeries deze wet op het aspect inhuur derden niet altijd naleven.

Gerelateerde conclusies:

[Nadere voorschriften WNT te laat; WNT deels onuitvoerbaar \(BZK\)](#)

5.4 Oordeel deugdelijke weergave financiële informatie: geen fouten en onzekerheden

Wij zijn van [oordeel](#) dat de in de financiële overzichten opgenomen financiële informatie in het Jaarverslag 2013 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking [deugdelijk](#) is weergegeven en voldoet aan de [verslaggevingsvoorschriften](#).

5.5 Rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau: 1 fout

Wij controleren ook op artikelniveau de deugdelijke weergave en de rechtmatigheid van de verplichtingen, uitgaven, ontvangsten en

afgerekende voorschotten. Wij hebben hierbij [1 belangrijke fout](#) geconstateerd in het Jaarverslag 2013 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

17

5.5.1 Fout in verplichtingen voor Grote veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur 127,2 miljoen euro

De tolerantiegrens voor fouten en onzekerheden met betrekking tot de rechtmatigheid van artikel 3 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur is overschreden. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door in 2013 gesloten overeenkomsten die niet in dat jaar waren geraamd. De minister had deze verplichtingen nog kunnen melden in de 2e supplettoire begroting, maar dat is niet gebeurd. Dat is gebeurd in de slotwet, maar die is daar niet voor bedoeld. De overschrijdingen zijn niet (conform de Rijksbegrotingsvoorschriften 2014) per brief gemeld aan de Staten-Generaal. Van de overeenkomsten zijn de kasramingen wel reeds verwerkt in de begroting 2014. Het betreft een incident.

Reactie van de minister

De minister geeft in haar reactie aan dat de overschrijding op het artikel 3 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur inderdaad eerder door het ministerie had kunnen worden vermeld. Zij is dan ook van mening dat sprake is van een administratieve fout, die verder geen invloed heeft op het beleid.

Volledige reactie van de minister

[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl)

5.6 Onvolkomenheden in relatie tot artikelen BHOS

Geen onvolkomenheden die gevolgen kunnen hebben voor artikelen

Er zijn geen onvolkomenheden in de bedrijfsvoering geconstateerd die gevolgen kunnen hebben voor de begrotingsartikelen, zoals blijkt uit het [overzicht financiële informatie](#).

Financiële informatie per begrotingsartikel 2013 Buitenlandse Handel en Ontwikkelings- samenwerking (XVII)

€ Financiële info

⚙️ Bedrijfsvoering

Tolerantiegrenzen
overschreden?

artikel dat gevolgen kan ondervinden van de onvolkomenheid (mogelijke gevolgen voor bijvoorbeeld rechtmatigheid, betrouwbaarheid, gegevens of doelrealisatie)

artikel waar fouten of onzekerheden in de rechtmatigheid of deugdelijke weergave zijn geconstateerd als gevolg van de onvolkomenheid

Geen onvolkomenheid

Arteknew

Beleidsartikelen

Art. nr. Omschrijving	Gerealiseerde uitgaven 2013 (x1000)	
01 Een sterke internationale concurrentiepositie	€ 86.893	nee
02 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten	€ 132	nee
03 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur	€ 527.379	nee
04 Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede	€ 928.802	nee
05 Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling	€ 1.115.501	nee
06 Beter beschermd en verbeterd milieu	€ 325.813	nee
07 Regulering van personenverkeer	€ 8.046	nee
08 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland	€ 24.998	nee

6 Alle financiële gegevens

19

6.1 Alle begrotingsartikelen

Begrotingsartikel 1 - Een sterke internationale concurrentiepositie

Verplichtingen		
Begroot	€ 75.116	-
Verantwoord	€ 129.742	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -54.626	-
Tolerantie (F+O)	€ 12.974	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 89.197	-
Verantwoord	€ 86.893	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 2.304	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 14.315	-
Verantwoord	€ 1.833	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 12.482	-

Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 103.512	-
Verantwoord	€ 88.726	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 14.786	-
Tolerantie (F+O)	€ 8.873	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 1.952	2,20%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 1.952	2,20%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

20

Begrotingsartikel 2 - Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten

Verplichtingen		
Begroot	€ 5.335	-
Verantwoord	€ 133	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 5.202	-
Tolerantie (F+O)	€ 13	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		

Uitgaven			21
Begroot	€ 5.335	-	
Verantwoord	€ 132	-	
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 5.203	-	
Ontvangsten			
Begroot	€ 0	-	
Verantwoord	€ 0	-	
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-	
Uitgaven en Ontvangsten			
Begroot	€ 5.335	-	
Verantwoord	€ 132	-	
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 5.203	-	
Tolerantie (F+O)	€ 13	10,00%	
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%	
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%	
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%	
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%	
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%	
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%	

**Begrotingsartikel 3 - Grote veiligheid en stabiliteit, effectieve
humanitaire hulpverlening en goed bestuur**

Verplichtingen		
Begroot	€ 438.000	-
Verantwoord	€ 559.660	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -121.660	-
Tolerantie (F+O)	€ 16.790	3,00%

Verplichtingen		
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 127.200	22,73%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 127.200	22,73%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Ja	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 200	0,04%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 200	0,04%
Tolerantie overschreden (deugdelijke weergave)	Nee	-
Uitgaven		
Begroot	€ 516.006	-
Verantwoord	€ 527.379	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -11.373	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 516.006	-
Verantwoord	€ 527.379	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -11.373	-
Tolerantie (F+O)	€ 15.821	3,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 80	0,02%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 80	0,02%

Uitgaven en Ontvangsten		
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

23

Begrotingsartikel 4 - Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede

Verplichtingen		
Begroot	€ 749.287	-
Verantwoord	€ 316.105	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 433.182	-
Tolerantie (F+O)	€ 15.000	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 200	0,06%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 200	0,06%
Tolerantie overschreden (deugdelijke weergave)	Nee	-
Uitgaven		
Begroot	€ 921.679	-
Verantwoord	€ 928.802	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -7.123	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 57.363	-
Verantwoord	€ 78.619	-

Ontvangsten		
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -21.256	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 979.042	-
Verantwoord	€ 1.007.421	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -28.379	-
Tolerantie (F+O)	€ 30.223	3,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 387	0,04%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 387	0,04%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

24

Begrotingsartikel 5 - Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling

Verplichtingen		
Begroot	€ 343.241	-
Verantwoord	€ 184.754	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 158.487	-
Tolerantie (F+O)	€ 15.000	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%

Verplichtingen		
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Tolerantie overschreden (deugdelijke weergave)	Nee	-
Uitgaven		
Begroot	€ 1.100.152	-
Verantwoord	€ 1.115.501	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -15.349	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 1.100.152	-
Verantwoord	€ 1.115.501	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -15.349	-
Tolerantie (F+O)	€ 33.465	3,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 25	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 25	0,00%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Begrotingsartikel 6 - Beter beschermd en verbeterd milieu

Verplichtingen

Verplichtingen		
Begroot	€ 533.944	-
Verantwoord	€ 350.855	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 183.089	-
Tolerantie (F+O)	€ 15.000	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 397.960	-
Verantwoord	€ 325.813	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 72.147	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 397.960	-
Verantwoord	€ 325.813	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 72.147	-
Tolerantie (F+O)	€ 15.000	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 983	0,30%

Uitgaven en Ontvangsten		
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 983	0,30%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Begrotingsartikel 7 - Regulering van personenverkeer

Verplichtingen		
Begroot	€ 9.000	-
Verantwoord	€ 3.999	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 5.001	-
Tolerantie (F+O)	€ 400	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 9.000	-
Verantwoord	€ 8.046	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 954	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-

Ontvangsten		
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 9.000	-
Verantwoord	€ 8.046	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 954	-
Tolerantie (F+O)	€ 805	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Begrotingsartikel 8 - Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland

Verplichtingen		
Begroot	€ 9.703	-
Verantwoord	€ 3.195	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 6.508	-
Tolerantie (F+O)	€ 320	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%

Verplichtingen		
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Uitgaven		
Begroot	€ 28.543	-
Verantwoord	€ 24.998	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 3.545	-
Ontvangsten		
Begroot	€ 0	-
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 28.543	-
Verantwoord	€ 24.998	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 3.545	-
Tolerantie (F+O)	€ 2.500	10,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Totaal begrotingsartikelen

Verplichtingen		
Begroot	€ 2.163.626	-
Verantwoord	€ 1.548.443	-

Verplichtingen		
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 615.183	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 127.200	8,21%
Tolerantie (F)	€ 15.484	1,00%
Tolerantiegrens overschreden (F)	Ja	-
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Tolerantie (O)	€ 46.453	3,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 127.200	8,21%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 400	0,03%
Tolerantie (F)	€ 15.484	1,00%
Tolerantiegrens overschreden (F)	Nee	-
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Tolerantie (O)	€ 46.453	3,00%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 400	0,03%
Uitgaven en Ontvangsten		
Begroot	€ 3.139.550	-
Verantwoord	€ 3.098.016	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 41.534	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 3.426	0,11%
Tolerantie (F)	€ 30.980	1,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Tolerantie (O)	€ 92.940	3,00%
Tolerantiegrens overschreden (O)	Nee	-
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 3.426	0,11%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Uitgaven en Ontvangsten		
Tolerantie (F)	€ 30.980	1,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Tolerantie (O)	€ 92.940	3,00%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

31

6.2 Saldibalans

Saldibalanspost 1 - Liquide middelen

Saldibalans		
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 2 - Uitgaven buiten begrotingsverband

Saldibalans		
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalans		
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 3 - Ontvangsten buiten begrotingsverband

Saldibalans		
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 4 - Openstaande rechten

Saldibalans		
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 5 - Extra-comptabele vorderingen

Saldibalans		
--------------------	--	--

Saldibalans		
Verantwoord	€ 1.348.015	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -1.348.015	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 1.111	0,08%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 1.111	0,08%

Saldibalanspost 6 - Extra-comptabele schulden

Saldibalans		
Verantwoord	€ 0	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ 0	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 7 - Voorschotten

Saldibalans		
Verantwoord	€ 4.169.329	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -4.169.329	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%

Saldibalans		
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 12.224	0,29%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 12.224	0,29%

Saldibalanspost 8 - Garantieverplichtingen

Saldibalans		
Verantwoord	€ 2.283.574	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -2.283.574	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 9 - Openstaande verplichtingen

Saldibalans		
Verantwoord	€ 6.922.384	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -6.922.384	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 325	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 325	0,00%

Saldibalanspost 10 - Deelnemingen

Saldibalans		
Verantwoord	€ 66.660	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -66.660	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%

Totaal saldibalans

Saldibalans		
Verantwoord	€ 14.789.962	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -14.789.962	-
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Tolerantie (F)	€ 147.900	1,00%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Tolerantie (O)	€ 443.699	3,00%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 0	0,00%
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 13.660	0,09%
Tolerantie (F)	€ 147.900	1,00%
Tolerantiegrens overschreden (F)	Nee	-
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Tolerantie (O)	€ 443.699	3,00%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 13.660	0,09%

6.3 Afgerekende voorschotten

Totaal afgerekende voorschotten 2013

Totaal afgerekende voorschotten		
Verantwoord	€ 2.503.994	-
Verschil (begroot - verantwoord)	€ -2.503.994	-
Tolerantie (F+O)	€ 75.120	3,00%
Fout (F) in de rechtmatigheid	€ 11.674	0,47%
Onzekerheid (O) in de rechtmatigheid	€ 5.204	0,21%
Totaal F+O in de rechtmatigheid	€ 16.878	0,67%
Tolerantiegrens overschreden (rechtmatigheid)	Nee	-
Fout (F) in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%
Onzekerheid (O) in de deugdelijke weergave	€ 0	0%
Totaal F+O in de deugdelijke weergave	€ 0	0,00%